

ALAEALISTELE ÕIGUSRIKKUJATELE SUUNATUD MITTEKARISTUSLIKUD SEKKUMISED EESTIS: uuringu tulemustel põhinevad soovitusused

TARTU ÜLIKOO
RAKE

SISEMINISTEERIUM

15 maakonda, 4 prefektuuri, prokuratuur ja kohus, lastekaitse, sotsiaalkindlustusamet: kokku **34 intervjueeritud spetsialisti**.

PPA andmestik aastatel 2018-2023 alaealiste toimepandud väärtegade ja rakendatud mittekariistulike sekkumiste kohta.

Alates 2018. aastast on **mittekariistulike sekkumiste** osakaalud kõigist sekkumistest 2023. aastaks **kasvanud 65%**.

Jätkata koostöövõrgustike tegevust, luua võrgustikud piirkondadesse, kus neid seni pole olnud. Ühtlustada koostöövõrgustike toimimist piirkondades.

Täiendada olemasolevaid juhendeid ja luua igale sekkumisele teekaardid, kus on selgelt määratletud alaealise õigusrikkuja teekond, iga etapi eest vastutav asutus/spetsialist, konkreetsed vastuspiirid ja kriteeriumid ühest etapist teise, sh asutustevaheliseks liikumiseks.

Järgepidevalt pöörata tähelepanu alaealiste õigusrikkujatega tegelevate spetsialistide hoiakute kujundamisele mittekariistulike sekkumiste suhtes. Välja töötada koolituskava, mis arvestaks nii staažikate kui uute töötajate koolitusvajadusi, tagada spetsialistidele regulaarsed (täiendus)koolitused.

Soodustada piirkonnapolitseainike spetsialiseerumist alaealiste õigusrikkujatega tegelemisel.

Töötada välja metoodika sekkumiste tõhususe hindamiseks, luua sellega kooskõlas olev järelevalve- ja kontrollimehhanism, mis tagaks sekkumise rakendamise vastavalt selle eesmärgile.

Andmed: andmesisestuse kvaliteedi parendamiseks eelistada menetlusinfosüsteemis valikute tegemist etteantud loenditest. Tõhusamaks andmevahetuseks ja tulemuste analüüsiks luua täiendavaid vajaduspõhiseid liidestusi teiste andmebaasidega.

Valdkonnaülese koostööna töötada välja ja rakendada pereprogramme, mis aitavad parendada vanemluspraktikaid ja seeläbi tõhustada varast sekkumist.

Pöörata suuremat tähelepanu hälbiva käitumise varajasele märkamisele haridusasutustes läbi teavitustöö, juhendmaterjalide ja koolituste.

Töötada välja täiendavad sekkumised kõrge riskitasemega alaealistele õigusrikkujatele olenemata nende vanusest, näiteks spetsiaalsed rehabilitatsiooniprogrammid ja individuaalne juhtumitugi. Tegeleda võimaluste loomisega miljööterapeutilise ravikodu teenuse laiendamiseks ka vastava vajadusega alaealistele õigusrikkujatele.

Tõsta noorte teadlikkust politseiga ühenduse võtmise erinevatest võimalustest, parendada veebipolitseiniku nähtavust noorte seas populaarsetes sotsiaalmeedia kanalites.

Esitada asjakohastele asutustele (ministeeriumid jt) ettepanekuid valdkondadeülese koostöö parendamiseks ja tugisüsteemi tugevdamiseks, sh teenuste arendamiseks väljapool keskuseid ning alternatiivsete lahenduste pakkumiseks, lähtudes piirkonna vajadustest ja võimalustest.

Teha täiendavaid süvitsiminevaid uuringuid, mis keskenduksid selle uuringu skoobist välja jäänud aspektidele ning aitaksid põhjalikumalt avada selle uuringu tähelepanekuid.

**2018. AASTAL
TEHTUD REFORM ON
OLNUD EDUKAS, KUID
MÕNED KITSASKOHAD
VAJAVAD VEEL
TÄHELEPANU.**